

Lynch i linie 16

Når man diskuterer fremmedarbejdernes problemer (og det sker jo stadig væk jævnt) eller anden der fremhæver, at vi danskere jo heldigvis er alt for afslappede — og humanistiske til nogen sinde at blive *virkeligt* diskriminerede, ligesom man er f.eks. i Sydstaterne i USA. Danskerne er et fordomsrit folk.

Og hver gang diskussionen kommer derhen er det så jeg kommer i tanker om en miniooplevelse jeg havde af *dansk* lynch-mentalitet engang, en lille ubetydelig og uanselig episode af den slags der myldrer i millioner som myrer igennem storbyens hverdag, og som altid siger mere om mentaliteten end femogtyve TV-udsendelser om danskhed og dannelse.

Det var en tidlig morgen. Jeg stod på hjørnet af Istedgade og Oehlenschlägersgade (de patetiske national-romantiske navne på smågaderne i netop dette kvarter vil andre og mere mig til min dødsdag!) og ventede på en uskyldig linie 16. Der var et par stykker til der ventede, og de var formentlig lige så søve og søvni-ge som jeg selv. Ingen sagde noget.

Bussen kom, og som veloplærte og reglementerede robotter steg vi op i den, smed vore polletter i de der indrettede sprækker med militærisk præcision og satte os standsmessigt ned. Jeg faldt uvilkårligt i halvsovn, i hvert fald i morgen-coma, skjult bag en avis på bagsædet. Så det varede lidt før det gik op for mig hvad der var underligt, for et eller andet var, midt i al denne bedøvende rutine, helt galt. Det tog nogle minutter at finde ud af hvad det var: Nemlig at bussen ikke rørte sig ud af stedet.

Da jeg så op for at finde en mulig forklaring så jeg at alle passagererne kikkede samme sted hen, så jeg fulgte deres øjne og så en fremmedarbejder der stod midt i bussen og smålallede. Ikke noget specielt, bare smålallende som en der ikke rigtigt kan mere. Det lod sådan a la: 'Hød hød... Go'måren, søde pige... Hød hød'.

Bussen blev holdende. Fremmedarbejderen talte og ravede lidt omkring, ganske ufarligt. Og ingen sagde eller gjorde noget, hele bussen blev et vokskabinet, en studie i udtryksløshed.

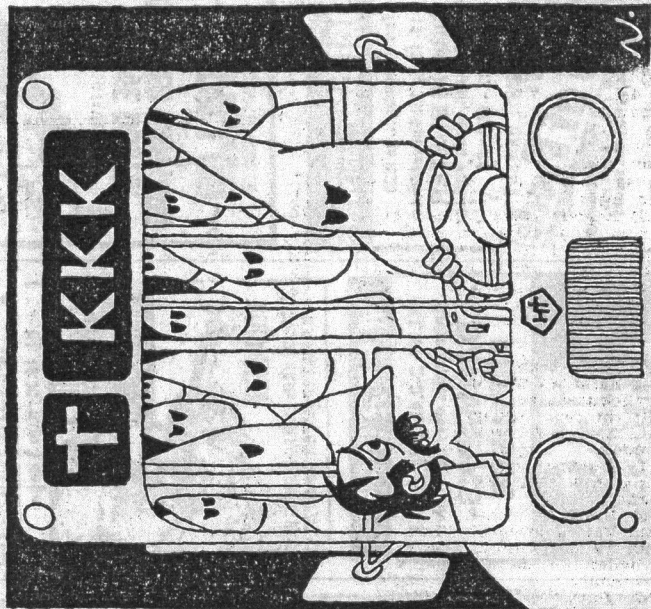
Modvilligt blev jeg fascineret til total passivitet.

En ny linie 16 ankrede netop da op lige bag os, udtømte et par vejfarende, dyttede til vor chauffør — og kørte så videre, forbi os.

Så skete der noget: Hvor der for havde hersket undren forvandlede bussens stemning — som man halvsovende end-nu sad og fornemmede, ja nærmest *lugtede* den — sig nu til vrede. De andre busser kører, og her står vi stadig ved stoppestedet! Jeg kommer for sent på jobbet! Hvad Fanden er meningen? Hvorfor står den idiot der og raver? *Hvorfor kører vi ikke? Idiot, hvorfor kører vi ikke?*

Ikke at nogen sagde et ord, men hvis øjne kunne tale — og det kan og kunne de. Mohammed med kunne mærke det da alle øjnene ramte ham med vrede. Det blev for meget, og han smilede næsten undskyldende og virrede med hovedet med dinglende tunge og sagde: 'Ja'r skør', skør udtalt med tryk som gør. Han gentog det et par gange: 'Ja'r skør'...

Det beroligede ingen, og Mohammed bestemte sig til at komme ud, Mohammed ville ikke være i bussen mere. Mohammed ruskede i døren, og

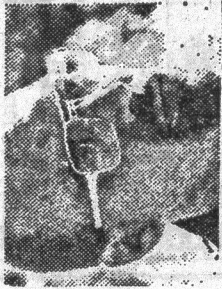
Tegning: Peder Nyman

nu var den låst, og der var intet at gøre. Fulgt af alles blikke løb Mohammed febrilsk hen til døren i den anden ende, ved chaufføren, og prøvede der. Også lukket. Mohammed truede ad chaufføren. Chaufføren truede tilbage ad Mohammed. Alle andre sad og kikkede og ventede — og bus nummer tre af vores litra passerede os.

Så skete det uundgåelige: Døren blev åbnet samtidig

med at en Taunus bremsede op ved siden af bussen, og to pæne unge mennesker med vindjakker og skråhuer, kort sagt: Strissere, kom ind og tog Mohammed under armen. 'Ja'r skør', sagde Mohammed til dem. De nikkede og førte ham ud. Buschaufføren gjorde honnor til bejdentene — og satte omgående spanden i gang.

Og i samme øjeblik busmotoren begyndte sin bekendte

Dan Turell i byen

og beroligende brummen lødte låget af kedelen og alt vendte tilbage til hverdagen i linie 16 — lige bortset fra en ting: Snakken. Aldrig før havde så mange oplevet så meget og talt så frit til hinanden om det som den morgen i linie 16! En dame mente at Mohammed havde truet med at slå chaufføren ihjel. En yngre herre i duvetine-jakke mente at Mohammed måtte være Bombemanden. En stramtandet tante ved siden af var den første til at have set en kniv og påpege at det var et mirakel vi alle var i live endnu.

To minutter efter dirrede og duvede hele bussen af en skræppen og knæveren om det uanstændige og urimelige i at fremmedarbejderne ikke blev sendt hjem hvor de hører hjemme, mens Deres korrespondent sad på bagsædet, nu helt vågen, men absolut ikke glad for den verden han var ved at vågne op til.